

**Národní institut dětí a mládeže MŠMT, zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání,
Sámkova 3, 101 00 Praha 10**

Olympiáda v českém jazyce, 38. ročník, 2011/2012 – okresní kolo

I. kategorie

Počet bodů:

Jméno: Škola:

1. Upravte nevhodně utvořené souvětí a zdůvodněte, v čem nevhodnost uvedené formulace spočívá.

Zaznamenáváme zprávy, které se udály v minulém roce.

2. V následujících větách opravte chyby, pokud je věty obsahují.

- a) *Potýkáme se stále s týmitěz problémy.*
- b) *Obdržel jsem dopis s datumem 20. 12. 2012.*
- c) *Svůj názor mi sdělila mezi čtyřmi očima.*
- d) *Tento pořad je o básníku Jaroslavu Seifertovi, nositeli Nobelovy ceny.*
- e) *Nauč se hospodařit se svýma ušetřenýma penězma.*
- f) *Přijela povelzem taženým dvěmi koňmi.*

3. U každé věty uveďte, zda obsahuje přívlastek těsný, nebo volný, a doplňte případně čárky.

- a) *Čaj připravovaný po mongolském způsobu mi nechutná.*
- b) *Holmes pokuřující už hodnou chvíli zamýšleně z dýmky přistoupil náhle k oknu.*
- c) *V dnešním zápase porazilo české mužstvo hrající bez zraněného Jágra mužstvo Kanady.*
- d) *Životy a majetky lidí obývajících povodí řeky byly při povodních ohroženy.*

4. a) Nahraďte podtržená slova vhodnými synonymy nebo jejich opisy.

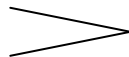
- i) *Je to dobrý útočník, odebrat mu míč čistě je skoro nemožné.* –
- ii) *Argument, že při výtržnostech v ulicích anglických měst šlo čistě o "kriminalitu", je nesmyslný.* –
- iii) *Sháním čistě bílé tričko.* –

- b) Uveďte, kterými větnými členy jsou podtržená slova.

5. a) Napište společné vhodné pokračování obou nedokončených vět.

Tento svátek byl vyhlášen

Tento svátek byl vyhlášený

.....

- b) Napište takové pokračování, jaké bude možné užít jen u druhé věty, a vysvětlete, čím se liší od pokračování vyhovujících v bodě a).

6. a) V následující řadě podtrhněte slova, v nichž je hlásková skupina *kov* součástí jejich kořene.

makovka, zavíčkovat, podkova, lískovka, hruškovice, vajíčkový, kovat, nalakovat

- b) Napište dvě slova, v nichž je součástí kořene skupina *lid* (s krátkým *-i-*). Slova spolu nesmějí být příbuzná. (Neuvádějte vlastní jména.)

7. Doplňte do následujících vět tvary zájmena *ten* v jednotném čísle středního rodu (případně s vhodnou předložkou) tak, aby z nich bylo jasné, že vás vítězství v soutěži, o němž byla v předchozí konverzaci řeč, potěšilo. Každý tvar (příp. tvar s předložkou) smíte užít jen jednou.

a) *Jsem* *velmi potěšen.*

b) *Jsem* *osudu vděčný.*

c) *Jsem* *nesmírně rád.*

d) *Těším se* *už pěknou chvíli.*

e) *Jsem* *neskonale pyšný.*

**Národní institut dětí a mládeže MŠMT, zařízení pro další vzdělávání
pedagogických pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání,
Sámkova 3, 101 00 Praha 10**

**Olympiáda v českém jazyce, 38. ročník, 2011/2012 – okresní kolo
I. kategorie**

Slohový úkol

A zase je tu pondělí...

Zpracujte téma jako deníkový zápis nějaké věci denní potřeby (např. propisky, penálu, hrnečku, bundy, židle...). Zadanou větu použijte libovolným způsobem – jako nadpis, jako úvod nebo závěr textu, jako jakoukoliv jeho součást. Doporučená délka 25–30 řádek.

Okresní kolo OČJ 2011/2012 – 38. ročník – I. kategorie – řešení:

1. Příklad řešení: *Zaznamenáváme zprávy z minulého roku. / Zaznamenáváme události, které se staly v průběhu minulého roku. / Zaznamenáváme zprávy o událostech, které se staly v průběhu minulého roku.* – Udát se nemůže zpráva, nýbrž to, co je obsahem zprávy, to, co zpráva sděluje, čím se zabývá.

Bodování: i) za vhodnou úpravu souvětí – 1 bod;

ii) za výstižné odůvodnění – 1 bod.

Celkem tedy **2 body**.

2. a) *týmiž*; b) *datem*; c) *čtyřma*; e) *svými ušetřenými penězi*; f) *dvěma*.

Bodování: za 5 správných odpovědí – **3 body**;

za 4 správné odpovědi – 2 body;

za 3 správné odpovědi – 1 bod;

za každou nesprávnou opravu odečtete 1 bod (záporné body se nedávají).

3. a) těsný: *Čaj připravovaný po mongolském způsobu mi nechutná.*

b) volný: *Holmes, pokušující už hodnou chvíli zamýšleně z dýmky, přistoupil náhle k oknu.*

c) volný: *... porazilo české mužstvo, hrající bez zraněného Jágra, mužstvo Kanady.*

d) těsný: *Životy a majetky lidí obývajících povodí řeky byly při povodních ohroženy.*

Bodování: za každé určení typu přívlastku včetně doplnění interpunkce – 1 bod.

Maximálně tedy **4 body**.

4. a) Příklady řešení: i) *dovoleným způsobem*; ii) *pouze, výhradně*; iii) *zcela, naprosto, úplně*

b) i) *příslowečné určení způsobu*; ii) *0 (částice není větným členem)*; iii) *příslowečné určení míry*

Bodování: a) za 3 vhodná synonyma – 2 body;

za 2 vhodná synonyma – 1 bod;

b) za 3 náležitá větněčlenská určení – 2 body;

za 2 náležitá větněčlenská určení – 1 bod.

Celkem tedy maximálně **4 body**.

5. Příklady řešení:

a) *Tento svátek byl vyhlášen / vyhlášený roku 1732.*

b) *Tento svátek byl vyhlášený široko daleko.* – Tvar *vyhlášený* je v tomto případě přídavným jménem s významem, *slavný, proslulý*.

Bodování: a) za vhodné dokončení obou vět – 1 bod;

b) za vhodné dokončení druhé věty – 1 bod,

za výstižné vysvětlení – 1 bod.

Celkem tedy **3 body**.

6. a) *podkova, kovat*

b) Příklady řešení: *klidný (klid, úklid, poklidit...), lidový (lidský, lidstvo...)* atd.

Bodování: a) za obě slova – 1 bod;

b) za vhodná slova – 1 bod.

Celkem tedy **2 body**.

7. a) *tím*; b) *za to*; c) *tomu* (uznávejte i: *za to*); d) *z toho*; e) *na to*. (Tvar *za to* sub c) může být užit pouze tehdy, nebude-li uveden sub b) – viz zadání.)

Bodování: za 5 správných vazeb – **2 body**;

za 4 správné vazby – 1 bod.

Celkem maximálně **20 bodů**.

8. Slohový úkol: Hodnoťte dodržení tématu, plynulost a návaznost textu, vhodný výběr

lexikálních prostředků i větnou stavbu. Přihlížejte i k tvaroslovné a pravopisné správnosti.

Bodování: 0–10 bodů. Využijte celého bodového rozpětí.